

غارِ ماباشعاً
نہ زنی در ترازوی عقد و شرع
امدی سانیع

اختر مدنی

باجای
زندگی
کھلا
صراحتاً

WWW.KETABDUNI.COM

سرشناسه	مسائلی، مهدی، ۱۳۶۳ -
عنوان و نام پدیدآور	عار یا شعار: قمه زنی در ترازوی عقل و شرع / مهدی مسائلی؛ [ویراستار سمیه حسینی].
مشخصات نشر	اصفهان: آرما، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	۳۰۳ ص.؛ مصور، عکس؛ ۲۱/۵x۱۴/۵ س.م.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۶۰۷۷-۷۶-۵
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
یافت	کتابنامه: ص. [۲۹۵] - ۳۰۳.
موضوع	قمه زنی
موضوع	قمه زنی -- فتواها
رده بندی کلاس	BP۲۶۰/۶/م۵ع۲۱۳۹۴
رده بندی دهگان	۲۹۷/۷۴۶
شماره کتابشناسی	۳۹۹۲۶۱۲

عار یا شعار: قمه زنی در ترازوی عقل و شرع

مهدی مسائلی

ویراستار: گروه ویراستاری خط، سمیه حسینی

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه / نوبت چاپ اول / ۱۳۹۵

نشر آرما www.nashrearma.com

۰۳۱ - ۳۲۳۵۱۷۰۹ / ۰۹۱۳۳۲۰۰۹۴۵

طراحی و صفحه آرایی: گروه فرهنگی هنری میک

لینوگرافی: آرمان / چاپ متن: یلدا / چاپ جلد: ملت / صحافی: امین

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۷۷-۷۶-۵

۱۱۰۰ تومان

©: ۱۳۹۵، نشر آرما

فهرست

۹	مقدمه
۱۵	عمل این: اهمیت عزاداری
۱۸	قمه چیست؟ قمه زن کیست؟
۲۰	قمه زن در منظر تاریخ
۲۵	در عمل: ایش گسترش قمه زنی
۳۱	فصل دوم: بررسی دلایل موافقان و مخالفان قمه زنی
۳۳	قمه زنی سنتی بدعت است
۳۸	هر نوآوری بدعت و بدعت بدعت است
۳۹	بررسی و نقد بعضی از روایست
۳۹	۱. لطمه زدن زنان فاطمی
۴۷	۲. جزع و عزاداری در چهارچوب این امری
۵۰	۳. داستان سربه محمل کوبیدن
۶۱	۴. استدلال به فرازی از زیارت ناحیه مقدسه
۶۴	۵. خون گریه کردن امام سجاد <small>علیه السلام</small>
۶۶	۶. زخم شدن پلک چشمان اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۶۷	۷. نسبتی ناروا به امام سجاد <small>علیه السلام</small>
۶۹	۸. بیهوش شدن امام رضا <small>علیه السلام</small>
۷۲	۹. جاری شدن خون از بدن پیامبران الهی در کربلا
۷۳	۱۰. روایت هایی که بر عزاداری تأکید می کنند
۷۴	فتوای امام زمان <small>علیه السلام</small> به جواز قمه زنی!

۸۰	جریان اصل اباحه در مورد قمه‌زنی
۸۱	قمه‌زنی و همدردی یا امام حسین <small>علیه السلام</small>
۸۶	قمه‌زنی تبلیغ مذهب یا تضعیف آن؟
۹۲	تصویر عاشورا در نگاه مخاطبان خارجی
۹۳	نمایش‌هایی مشابه قمه‌زنی
۹۴	آثار ضد تبلیغی قمه‌زنی
۹۷	تفاوت وهن و تمسخر
۹۹	آیا تمسخر کفار نقشی در تغییر روش‌ها ندارد؟
۱۰۱	چرا به جای قمه‌زنی با مفاسد اجتماعی مبارزه نمی‌شود؟
۱۰۲	رفتارهای موهن ملل و مذاهب دیگر
۱۰۳	قمه‌زنی: از شعائر الهی است؟!
۱۱۲	قمه‌زنی و آعده ضرر
۱۱۷	عبادات
۱۱۸	آیا قمه‌زنی یک نوع بی‌اعتناست؟
۱۱۹	تبعات بهداشتی و روانی قمه‌زنی
۱۲۲	به خطر انداختن جان
۱۲۳	نفی عسرو حرج از ساحت دین
۱۲۷	فصل سوم: بررسی چند شبهه
۱۲۹	تعیین موضوع، شأن فقیه نیست
۱۳۱	خواب‌ها و مکاشفه‌ها
۱۳۶	کرامت‌های قمه‌زنی
۱۳۷	این حکم، حکم عشق است
۱۴۲	جایز بودن قمه‌زنی در گذشته
۱۵۱	فصل چهارم: سیر تاریخی تحریم قمه‌زنی
۱۵۲	فتوای شیخ اعظم انصاری
۱۵۶	فتوای میرزای بزرگ شیرازی

- ۱۵۷ فتوای آیت الله سید محمد کاظم یزدی، صاحب عروة الوثقی
- ۱۵۹ فتوای آیت الله سید ابوالحسن اصفهانی
- ۱۶۸ آیت الله سید محسن امین عاملی
- ۱۶۹ گزارشی از حرکت اصلاحی آیت الله سید محسن امین
- ۱۸۸ آیت الله سلطان الواعظین شیرازی
- ۱۹۰ آیت الله سید محمد شریف تقوی
- ۱۹۲ آیت الله شیخ محمد تقی اصفهانی
- ۱۹۷ آیت الله شیخ محمد حسین کاشف الغطاء
- ۲۰۲ آیت الله سید محمد مهدی موسوی قزوینی
- ۲۰۳ گزارشی از حرکت اصلاحی مرحوم قزوینی
- ۲۱۰ آیت الله شیخ محمد باقر بیرجندی
- ۲۱۱ آیت الله سید محمد حکیم
- ۲۱۲ آیت الله سید ابوالقاسم خور
- ۲۱۴ رهبر کبیر انقلاب علامه امام مینی
- ۲۱۵ آیت الله شهید محمد باقر صدر
- ۲۱۵ آیت الله شهید سید محمد صادق صد
- ۲۱۶ آیت الله میرزا جواد آقا تبریزی
- ۲۱۷ آیت الله فاضل لنکرانی
- ۲۱۸ آیت الله ناصر مکارم شیرازی
- ۲۲۰ آیت الله محمد تقی بهجت
- ۲۲۱ آیت الله نوری همدانی
- ۲۲۲ آیت الله شیخ جعفر سبحانی
- ۲۲۳ آیت الله شیخ حسین مظاهری
- ۲۲۳ حضرت آیت الله سید کاظم حائری
- ۲۲۴ آیت الله سیستانی
- ۲۲۶ آیت الله وحید خراسانی

۲۲۸
۲۲۸
۲۲۸
۲۵۵
۲۵۵
۲۵۶
۲۵۹
۲۶۰
۲۶۲
۲۶۲
۲۶۸
۲۶۹
۲۷۱
۲۷۳
۲۷۸
۲۷۹
۲۸۱
۲۸۴
۲۸۵
۲۸۷
۲۸۹
۲۹۰
۲۹۱
۲۹۲
۲۹۳
۲۹۵

آیت‌الله صافی گلپایگانی

آیت‌الله جوادی آملی

مقام معظم رهبری، آیت‌الله خامنه‌ای

اظهار نظر تعدادی از علما و اندیشمندان

علامه شهید استاد مطهری

شهید حجت‌الاسلام سید عبدالکریم هاشمی نژاد

آیت‌الله شیخ محمدجواد مغنیه

حاج شیخ مهدی سراج انصاری

مرحوم محمدتقی بهلول

سخنران دکتر محمد تیجانی تونس

بیانیه علمای شیعه عربستان در پرهیز از قمه‌زنی

درخواست و هشدار کران عراقی از آیت‌الله سیستانی

فصل پنجم: نقد و بررسی فتوای مه‌ان قان قمه‌زنی

فتوای مرحوم میرزا عینی

فتوای مرحوم شیخ عبدالکریم نری یزدی

آیت‌الله سیدصادق روحانی

آیت‌الله سیدصادق شیرازی

آیت‌الله سیدمحمد شیرازی

تعصب ویژه خاندان شیرازی برانجام قمه‌زنی

فصل ششم: گزارش‌هایی پیرامون قمه‌زنی

نماز نخوانند؛ اما قمه بزنند!

خطر رفتارهای موهن برای مرکز علمی تشیع

قمه‌زنی مانع برای شناخت تشیع

آزمون شجاعت قمه‌زنان

رقابت استعمارگران

جنبش کربلا به عنوان نهضت مقدس مذهبی و حرکتی سیاسی از نوع انقلابی اش، پایدارترین جنبش سیاسی مذهبی در فرهنگ سیاسی شیعه است. این جنبش، حرکتی بود در جهت احیای ارزش های دینی، ستیز با فساد، ستم، بدعت و خیانت، و چنین بود که سرلوحه حرکت ها و سرمشق جنبش های پس از آن قرار گرفت و امام حسین (علیه السلام) اسوه ای ماندگار شد. نقش این قیام از آغاز در ماندگاری مکتب حیات بخش اسلام و پاسداری از کیان ارزش های دینی به گونه ای بوده که گفته اند:

إِنَّ الْإِسْلَامَ مُحَمَّدِيُّ الْخُدُوبِ، حَسْبُكَ الْبَقَاءُ^۱

اما این رویداد بزرگ، از یک سوی به خاطر عشق ژرف، و کرار، بایبندایی که شیعیان به آفریننده حماسه آن دارند و از دیگر سوی به خاطر کینه و دشمنی میان آنان و مواداران و پیروان آنان که در درازای تاریخ با این حماسه انسان ساز و ستم سوز داشته و دارند، بیش از هر رویدادی گرفتار گردبادهای سهمگین خرافه و تحریف بوده و هست. چنانچه از آغاز ستمت های بی در کار بودند که می خواستند امام را از الگو شدن برکنار بدارند و به مسلمانان حقیقی و رانند کاری را که امام انجام داد و حرکتی را که بنیان گذارد واقعه ای شخصی و خاصی از شمارگی از یاران و خویشان آن حضرت بوده است و از همین رو نمی توان و نباید آن را الگویی برای همه مردم و در هر زمانی قرار داد.

۱. دین اسلام به دست پیامبر (ص) تأسیس شد و به دست امام حسین (علیه السلام) بقا و استمرار یافت. علامه امینی، الغدير، ج ۳، قم: مرکز الغدير للدراسات الاسلاميه، ۱۴۱۶، ص ۳۴۹. گفته شده که این تعبیر متعلق به آیت الله محمد حسین کاشف الغطاء است.

در این میان عزاداری امام حسین علیه السلام نیز از انحراف‌ها و کجی‌ها مصون نبوده است؛ زیرا عزاداری روشی است که عامه مردم به وسیله آن با نهضت عاشورا ارتباط برقرار می‌کنند و احساس و ارادتشان به امام حسین علیه السلام نقش پررنگی در برپایی و تنوع بخشیدن به آن داشته است. این موضوع به مرور باعث شکل‌گیری صورت‌هایی از عزاداری شده است که آسیب‌های مذهبی و تبلیغی فراوانی را برای مذهب تشیع به دنبال دارد.

در این استا، متأسفانه قمه‌زنی نیز یکی از روش‌های نادرستی است که در سال‌های اخیر دست‌مایه آگاهانه یا ناآگاهانه به ترویج آن می‌پردازند. قمه‌زنی نه تنها با روح و تعالیم اسلام راجعاً ندارد، بلکه به واسطه خشونت موجود در آن، طبع و فطرت عادی بشر نیز از آن منزور و روت بردان است و این‌ها عاملی مؤثر در تخریب چهره تشیع در دوران معاصر شده است. خوشبختانه هیر انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در سال ۱۳۷۳ فرمایش‌های روش‌گام‌های درباره قمه‌زنی و آثار سوء تبلیغی آن بیان نمودند که توانست با کنارزدن پرده‌های غست و رصیب ماهیت این اعمال موهن را نمایان سازد.

البته مطابق پیش‌بینی ایشان، دهام که به این مسائل دل‌بسته بودند، در مقابل این حرکت اصلاحی موضع‌گیری نمودند و با هم‌کردن مخالفان قمه‌زنی به مخالفت با نهضت حسینی، به تحریک احساسات عوام ناگاه پرداختند.

متأسفانه امروزه همچنان عده‌ای با اغراض و رباون درصدد گسترش قمه‌زنی هستند و حتی می‌کوشند این مراسم را که به‌طور معمول در صبح روز عاشورا انجام می‌شود، به سایر ایام سوگواری نیز سرایت دهند و در مناسبت‌های دیگری سجن اربعین سیدالشهدا علیه السلام یا شهادت امام علی علیه السلام به قمه‌زنی بپردازند.

افزون بر این در سال‌های اخیر جریان خاصی می‌خواهد با ترویج افراط‌گرایی در شعائر مذهبی و به خصوص عزاداری اهل بیت علیهم السلام رهبری افراط‌گرایی در سیه را برعهده بگیرد و در این مسیر از روش‌هایی همچون قمه‌زنی به عنوان ابزاری تبلیغی برای افزایش نفوذ خویش بهره‌برداری می‌کند.

متأسفانه این جریان از یک سو می‌کوشد تا عزاداری‌ها را به سمت اعمال خشن، وهن‌آمیز و توجیه‌ناپذیر هدایت کند و از دیگر سوی درصدد است، بیشتر روزهای سال را به عنوان عزای عمومی معرفی کند.

از آنجاکه در سال‌های اخیر با توزیع کتاب و محصولات چندرسانه‌ای فراوان تلاش شده است تا صورتی موجه از قمه‌زنی ارائه شود، در این نوشتار تلاش می‌کنیم تا با نقد و بررسی دلایل طرفداران قمه‌زنی و همچنین تبیین دلایل حرمت آن، راه را بر حق‌جویان روشن نموده و تلاشی هرچند کوچک در جهت اصلاح مجالس عزاداری داشته باشیم.

مهدی مسائلی

شعبان ۱۳۴۶ / خرداد ۱۳۹۴

www.ketab.ir